

FİİLLER

Aksâm-ı seb'a

MUZAAF FİLLER

السلام عليكم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

AKSÂM-I SEB'A

Kök harflerinin cinsine göre fiiller
yedi kısma ayrılırlar.

Bu tasnife aksâm-ı seb'a denmektedir.

AKSÂM-I SEB'A

Bu fiillerin üç tanesi sahih,
dört tanesi ise illetli fiillerdir.

Kök harflerinin cinsine göre filler

İlletli filler

Misal

Ecvef

Nâkıs

Lefif

Sahih filler

Sâlim

Muzaaf

Mehmuz

SAHIH FIILLER

Kökünde illetli harfler bulunmayan fiillere
sahih fiiller denir.

İLLETLİ HARFLER

İlletli harfler üç tanedir: ا - و - ي

SAHİH FİLLER

Muzaaf fiiller

Sâlim fiiller

Mehmuz fiiller

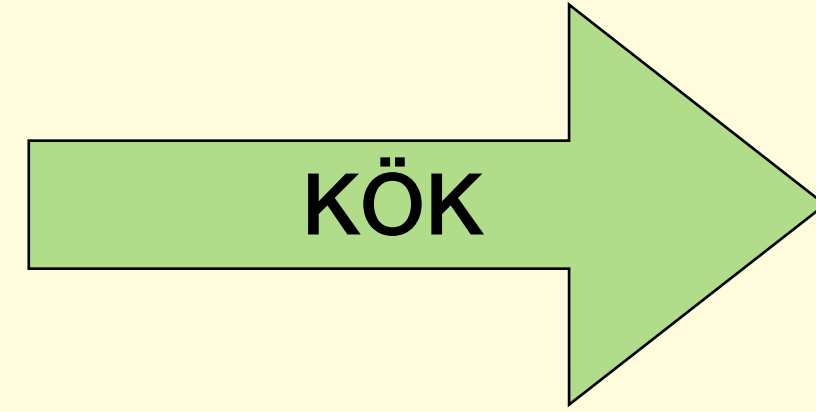
Muzaaf Fiiller

MUZAAF FİİLLER

Üç harfli fiillerde
kök harflerinin ikisi
aynı ve yan yana olan fiillerdir.

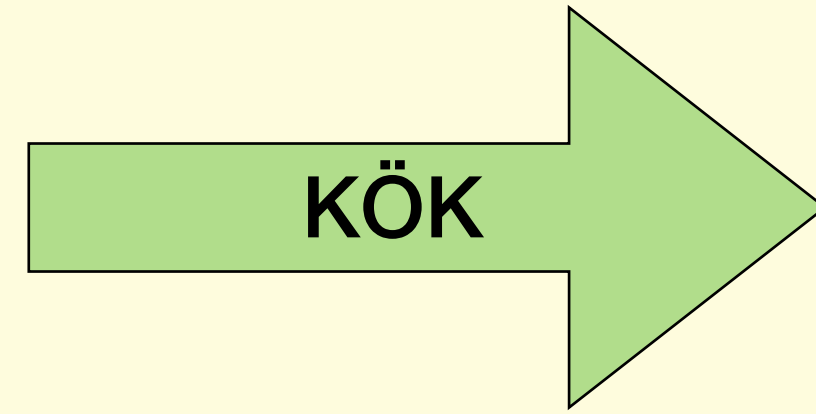
MUZAAAF FİİLLER

مَآءٌ : uzattı

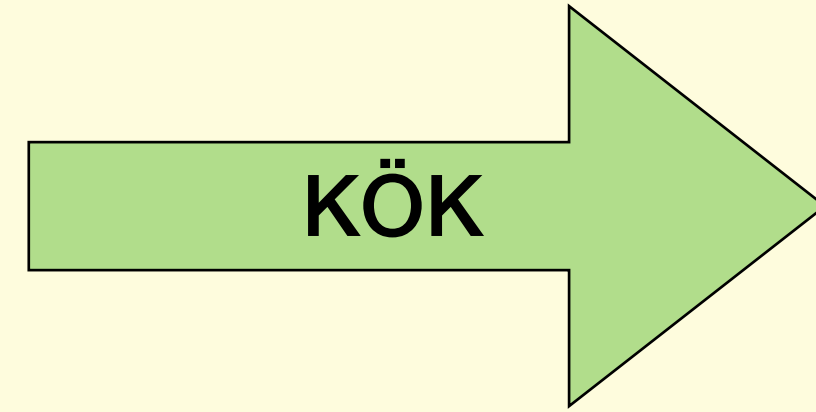
م د د

ظَنَّ : zannetti

ظ ن ن

هَرَبَ : kaçtı

ف ر ر

Muzaaf fiiller, 3 bâbdan gelirler.

Muzari	Mazi	Bâblar
يَمُرُّ	مَرَّ	1. Bâb
يَفِرُّ	فَرَّ	2. Bâb
يَعْضُّ	عَضَّ	4. Bâb

	Muzari		Mazi	Bâblar
Uzatiyor	يُزِئُ	Uzattı	مَازِئُ	1. Bâb
Kaçıyor	يَفِرُّ	Kaçtı	فَرَّ	2. Bâb
Isırıyor	يَعِضُّ	Isırdı	عَضَّ	4. Bâb

Emir	Muzari	Mazi	Bâblar
مَأْمُورٌ	يَأْمُرُ	مَأْمُورٌ	1. Bâb
فَرَّ	يَفِرُّ	فَرَّ	2. Bâb
عَظَّ	يَعِضُّ	عَظَّ	4. Bâb

	Emir		Muzari		Mazi	Bâblar
Uzat	مُذِّئًا	Uzatiyor	يَمُذِّئُ	Uzattı	مَذَّأَ	1. Bâb
Kaç	فَرَّ	Kaçıyor	يَفِرُّ	Kaçtı	فَرَّ	2. Bâb
Isır	عَضَّ	Isırıyor	يَعَضُّ	Isırdı	عَضَّ	4. Bâb

MAZİ MEÇHUL

Muzaaf fiillerin mazi meçhulleri,
her üç bâbda da
فَعْلٌ kalıbındadır.

Mazi Meçhul	Mazi	Bâblar
مَاءٌ	مَاءٌ	1. Bâb
مَاءٌ	مَاءٌ	2. Bâb
مَاءٌ	مَاءٌ	4. Bâb

	Mazi Meçhul		Mazi	Bâblar
Uzatıldı	مَاءٌ	Uzattı	مَاءٌ	1. Bâb
Kaçıldı	فَرَّ	Kaçtı	فَرَّ	2. Bâb
Isırıldı	عَضَّ	Isırdı	عَضَّ	4. Bâb

MUZARI MEÇHUL

Muzaaf fiillerin muzari meçhulleri,
her üç bâbda da
يُفَعُّ kalıbındadır.

Muzari Meçhul	Muzari	Bâblar
يُمِطُّ	يُمِطُّ	1. Bâb
يُفِرُّ	يُفِرُّ	2. Bâb
يُعِضُّ	يُعِضُّ	4. Bâb

	Muzari Meçhul		Muzari	Bâblar
Uzatılıyor	يُؤَمَّرُ	Uzatıyor	يَأْمُرُ	1. Bâb
Kaçılıyor	يُفْرِّقُ	Kaçıyor	يَفْرِقُ	2. Bâb
Isırılıyor	يُغَضُّ	Isırıyor	يَغَضُّ	4. Bâb

İSM-İ FÂİL

VE

İSM-İ MEF'ÛL

KALİPLERİ

İsm-i Mef'ûl Müennes	İsm-i Mef'ûl Müzekker	İsm-i Fâil Müennes	İsm-i Fâil Müzekker	Bâblar
مَمْدُودَةٌ	مَمْدُودٌ	مَادَّةٌ	مَادٌ	1. Bâb
مَفْرُورَةٌ	مَفْرُورٌ	فَارَةٌ	فَارٌ	2. Bâb
مَعْضُوزَةٌ	مَعْضُوزٌ	عَاضَةٌ	عَاضٌ	4. Bâb

MAZİ FİİL ÇEKİMİ

Muzaaf fiillerin mazi çekiminde,

ilk beş kip şeddelidir.

Altıncı kipten itibaren şedde açılır

ve çekim bu şekilde devam eder.

Cemi	Müsenna	Müfred	
مَدُّوا	مَدَّا	مَدَّ	3. Şahıs / Müzekker
مَدَّنْ	مَدَّنَّا	مَدَّنْتُ	3. Şahıs / Müennes
مَدَدْتُمْ	مَدَدْنَا	مَدَدْتُ	2. Şahıs / Müzekker
مَدَدْتُنَّ	مَدَدْنَا	مَدَدْتُ	2. Şahıs / Müennes
مَدَدْنَا	مَدَدْنَا	مَدَدْتُ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	
فَرُّوا	فَرًّا	فَرٌّ	3. Şahıs / Müzekker
فَرَرْنَ	فَرَرْنَا	فَرَرْتُ	3. Şahıs / Müennes
فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمَا	فَرَرْتُ	2. Şahıs / Müzekker
فَرَرْتُنَّ	فَرَرْتُمَا	فَرَرْتُ	2. Şahıs / Müennes
فَرَرْنَا	فَرَرْنَا	فَرَرْتُ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	
عَضُّوا	عَضَّا	عَضَّ	3. Şahıs / Müzekker
عَضِضْنَ	عَضَّتْنَا	عَضَّتْ	3. Şahıs / Müennes
عَضِضْتُمْ	عَضِضْتُمَا	عَضِضْتَ	2. Şahıs / Müzekker
عَضِضْتُنَّ	عَضِضْتُمَا	عَضِضْتِ	2. Şahıs / Müennes
عَضِضْنَا	عَضِضْنَا	عَضِضْتُ	1. Şahıs

MUZARI FiİL ÇEKİMİ

Muzaaf fiillerin muzari çekiminde,
sadece ikinci ve üçüncü şahısların
cemi müennes kiplerinde şedde açılır.

Cemi	Müsenna	Müfred	
يَمْدُون	يَمْدَانِ	يَمٌ	3. Şahıs / Müzekker
يَمْدُون	تَمْدَانِ	تَمٌ	3. Şahıs / Müennes
تَمْدُون	تَمْدَانِ	تَمٌ	2. Şahıs / Müzekker
تَمْدُون	تَمْدَانِ	تَمْدَيْنِ	2. Şahıs / Müennes
نَمٌ	نَمٌ	أَمٌ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	
يَفِرُّونَ	يَفِرُّانِ	يَفِرُّ	3. Şahıs / Müzekker
يُفِرُّونَ	تَفِرُّانِ	تَفِرُّ	3. Şahıs / Müennes
تَفِرُّونَ	تَفِرُّانِ	تَفِرُّ	2. Şahıs / Müzekker
تُفِرُّونَ	تُفِرُّانِ	تُفِرُّ	2. Şahıs / Müennes
تَفِرُّ	تَفِرُّ	أَفِرُّ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	
يَعْضُونَ	يَعْضَانِ	يَعْضُ	3. Şahıs / Müzekker
يَعْضُنَّ	تَعْضَانِ	تَعْضُ	3. Şahıs / Müennes
تَعْضُونَ	تَعْضَانِ	تَعْضُ	2. Şahıs / Müzekker
تَعْضُنَّ	تَعْضَانِ	تَعْضَيْنِ	2. Şahıs / Müennes
نَعْضُ	نَعْضُ	أَعْضُ	1. Şahıs

Muzaaf fiillerin emir çekiminde,
sadece ikinci şahıs
cemi müennes kipinde şedde açılır.

Cemi	Müsenna	Müfred	
مُدُّوٓا	مُدَّا	مُدُّ (أُمْدُدُّ)	2. Şahıs / Müzekker
أُمْدُدُنَ	مُدَّا	مُدِّي	2. Şahıs / Müennes

Cemi	Müsenna	Müfred	
فِرُّوا	فِرًّا	فِرٌّ (إِفْرِرْ)	2. Şahıs / Müzekker
إِفْرِرْنَ	فِرًّا	فِرِّي	2. Şahıs / Müennes

Cemi	Müsenna	Müfred	
عَضُّوا	عَضًّا	عَضٌّ (إِعْضُنْ)	2. Şahıs / Müzekker
إِعْضُنْ	عَضًّا	عَضِّي	2. Şahıs / Müennes

ÖRNEKLER

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

19 | Meryem Suresi 84. âyet

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ طَرًّا

Aleyhlerinde acele etme, biz onlar için ancak bir sayı sayıyoruz.

قَدْ saydı

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ

إِنَّمَا نَعُدُّ

لَهُمْ

قَدْ

aleyhlerinde acele etme

Biz sadece sayıyoruz

onlar için

bir sayı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

51 | Zariyat Suresi 50. âyet

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ

O halde hemen Allah'a kaçın.

فَرَّ كَاچْتِ

فَفِرُّوَا

إِلَى اللّهِ

o halde hemen kaçın

Allah'a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

25 | Furkan Suresi 27. âyet

وَيَوْمَ يَعْضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ

O gün zalim iki elini ısırır.

عَضُّ ısırdı

وَيَوْمَ

يَعَضُّ الظَّالِمُ

عَلَى يَدَيْهِ

o gün

zalim ısırır

iki elini

Kur'ân-ı Kerim'de geçen
bazı muzaaf fiiller:

BİRİNCİ BÂB

رَدَّ

Reddetti

كَتَمَ

Kesti

حَسَبَ

Saydı

صَلَّى

Vurdu

قَطَّبَ

Anlattı

رَدَّى

Geri çevirdi

سَبَّ

Döktü

رَدَّى

Yerle bir etti

هَزَّ

Salladı

ظَرَّ

Zarar verdi

İKİNCİ BÂB

كَانَ

Gerçek oldu

زَانَ

Kaydı

خَانَ

Yanıldı

زَفَا

Acele etti

خَرَّ

Düştü

كَفَّ

Az oldu

خِطَّ

Uzaklaştı

كَرَّ

Şerefli oldu

خَسَّ

Sezdi

خَفَّ

Sakındı

DÖRDÜNCÜ BÂB

مَسَّ

Dokundu

وَأَدَّ

Sevdi

سَقَّى

Soğuk oldu

مَلَّ

Usandı

طَبَّ

Lezzetli oldu

ظَلَّ

Devam etti

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

